Autonomia - przyczyny autonomii

Autonomia - przyczyny autonomii

Autonomia - jest to jednostka, która na podstawie kompetencji ustawodawczych, otrzymała prawo do samozarządzania częścią terytorium i podejmowania decyzji o znaczeniu lokalnym. Jak wynika z definicji, musi być zaakceptowana przez państwo. Zarząd autonomii musi być w stanie zaspokoić podstawowe potrzeby gospodarcze, społeczne i kulturalne grupy zamieszkującej obszar autonomii. Od autonomii należy odróżnić przynależność do państwa federacyjnego jak również pojęcie samorządu terytorialnego. W odróżnieniu od autonomii, jednostka wchodząc w skład federacji posiada wolność ustawodawczą i prawo do zawierania umów międzynarodowych w swoim imieniu. Autonomia posiada tylko prawo do kompetencji przynależnych władzy wykonawczej. Od samorządu różny ją fakt, że samorząd nie otrzymuje prawa do samozarządzania a jedynie wykonuje je w imię jednostki centralnej (rządu). Decyzja o nadaniu terytorium statusu autonomii może mięć różne ratio legis (uzasadnienie).

Geograficzne przyczyny autonomii
Dotyczy to najczęściej krajów wyspiarskich które dzięki autonomii radzą sobie z problemem braku ciągłości władzy administracyjnej. Taki status uzyskała Grenlandia i Wyspy Owcze od Danii oraz Wyspy Alandzkie od Finlandii.

Ekonomiczne przyczyny autonomii
Nierzadko to relatywny niedorozwój czy wręcz zacofanie pewnego obszaru skłania państwo do jego odseparowania w postaci autonomii. Taki los spotkał włoską Sycylię i Sardynię czy brytyjską Walię. Czasami jednak to widoczna dominacja ekonomiczna jednego regionu nad pozostałymi skłania państwo do jego ochrony za pomocą powyższego środka. Zanim Belgia stała się państwem federalnym- taki status miała Flandria. Innym przykładem może być hiszpańska Katalonia.

Historyczne przyczyny autonomii
Również proces historyczny i widoczna odrębność pewnego regionu od pozostałych może skutkować nadaniem mu autonomii. Jednym z lepszych przykładów mogłaby być Szkocja oraz włoski Tyrol południowy.

Społeczne przyczyny autonomii
Najczęstsze i problematyczne przyczyny, które nierzadko łączyły się z postępującym konfliktem. Mogą mieć wymiar narodowościowy, religijny, etniczny oraz językowy. Czasami wiążą się z krokiem w kierunki niepodległości.

Przykłady terenów, które dążą do Autonomii:

" Kraj Basków - Usytuowany na terenie północnej Hiszpanii, skupia ok. 1,9 mln mniejszości baskijskiej. Posiada prawo do nakładania i ściągania podatków. Nie może jednak utrzymywać wojska i prowadzić samodzielnej polityki zagranicznej.

" Korsyka - odseparowana od Francji z racji różnic językowych i kulturalnych

" Kosowo - obszar zamieszkały w większości przez Albańczyków na terenie Serbii, od 1999 pod kontrolą NATO i pod protekcją ONZ. W marcu 2008 r. ogłosił swoją niepodległość.

" Wojwodina - obszar na terenie Serbii zamieszkały przez wielu Węgrów.

" Dolina Aosty - włoski teren zamieszkały przez Francuzów.

Autonomiczne są również tereny w Gruzji (niemal wszystkie prowincje), w Rosji (niemal 70) i Chinach (formalnie Tybet i zamieszkały przez Inkuszów Xin Jang).